

Vec C-66/02

Talianska republika

proti

Komisii Európskych spoločenstiev

„Žaloba o neplatnosť – Štátna pomoc – Rozhodnutie 2002/581/ES – Daňové výhody poskytnuté bankám – Odôvodnenie rozhodnutia – Kvalifikovanie štátnej pomoci – Podmienky – Zlučiteľnosť so spoločným trhom – Podmienky – Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu – Rozvoj určitých hospodárskych činností“

Návrhy prednesené 8. septembra 2005 – generálna advokátka C. Stix-Hackl ?I ? 0000

Rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 15. decembra 2005 ?I ? 0000

Abstrakt rozsudku

1. *Žaloba o neplatnosť – Dôvody – Neexistencia alebo nedostatok odôvodnenia – Dôvod odlišujúci sa od dôvodu týkajúceho sa materiálnej zákonnosti*

(?lánky 230 ES a 253 ES)

2. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Daňové opatrenia oslobodenia, zníženia dane alebo odkladu platby pre určité operácie reštrukturalizácie bánk – Zahŕnutie*

(?lánok 87 ods. 1 ES)

3. *Pomoc poskytovaná štátmi – Preskúmanie Komisiou – Celkové preskúmanie schémy pomoci – Prípustnosť – Dôsledok*

(?lánok 87 ods. 1 ES)

4. *Pomoc poskytovaná štátmi – Pojem – Selektívna povaha opatrenia – Daňové opatrenie výlučne v prospech podnikov v bankovom sektore uskutočňujúcich niektoré operácie – Zahŕnutie*

(?lánok 87 ods. 1 ES)

5. *Pomoc poskytovaná štátmi – Ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi – Narušenie hospodárskej súťaže – Kritériá posúdenia*

(?lánok 87 ods. 1 ES)

6. *Pomoc poskytovaná štátmi – Zákaz – Výnimky – Pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného záujmu – Pomoc smerujúca k rozvoju odvetvia hospodárskej činnosti – Voľná úvaha Komisie – Súdne preskúmanie – Obmedzenia*

[?lánok 87 ods. 3 písm. b) a c) ES]

1. V rámci žaloby o neplatnosť otázka dôvodnosti odôvodnenia aktu sa vzťahuje na materiálnu zákonnosť tohto aktu. Popretie dôvodnosti tohto odôvodnenia preto nemožno preskúmať v štádiu

kontroly dodržania povinnosti stanovenej v článku 253 ES.

(pozri body 26, 55)

2. Pojem pomoci je všeobecnejší ako pojem subvencie, pretože zahŕňa nielen pozitívne dávky, akými sú aj samotné subvencie, ale aj opatrenia, ktoré v rôznej forme zmierňujú zaťaženie, ktoré musí podnik niesť za normálnych okolností a ktoré síce nepredstavujú subvencie v úzkom zmysle slova, sú však rovnakej povahy a majú identické účinky. Z toho vyplýva, že opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom oslobodenie od dane, ktoré aj keď nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, stavia príjemcu do finančnej situácie, ktorá je výhodnejšia ako situácia iných daňových subjektov, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES. Rovnako môže štátnu pomoc predstavovať opatrenie, ktoré niektorým podnikom prizná zníženie dane alebo odklad platby normálne splatnej dane.

To je prípad opatrení v rámci vnútroštátnej daňovej právnej úpravy týkajúcej sa reštrukturalizácie bánk, ktoré obsahujú buď zníženie dane spojené s uplatnením zníženej sadzby, alebo nahradenie normálne splatnej dane fixnou daňou, alebo oslobodenie od dane v prípade skutočného zvýšenia hodnoty aktív pri spätnom postúpení aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie úspechu banky, ktorá predtým previedla na bankovú nadáciu svoj majetok, alebo v prípade, ak banka prevádza na bankovú nadáciu svoje podiely v centrálnej banke členského štátu, ktoré jej boli predtým postúpené, predovšetkým ak tieto podiely pôvodne získala bezodplatne a prevádzajú sa odplatne alebo boli znovu ohodnotené.

Tento záver nie je spochybnený, pokiaľ ide o opatrenia stanovujúce daňovú neutralitu spätného postúpenia, argumentáciou, že normálne splatná daň sa len odkladá na dátum prípadnej neskoršej realizácie toho istého majetku. V skutočnosti nielen odklad platby daňového dlhu môže predstavovať štátnu pomoc, ale predovšetkým spôsobí spätné postúpenie, ako v tomto prípade, prevod vlastníctva majetku z jedného subjektu na iný tak, že pre bankovú spoločnosť, ktorá spätné postúpenie vykoná v prospech bankovej nadácie, teda v prospech odlišného právneho subjektu, je toto oslobodenie definitívne.

(pozri body 77 – 82)

3. V prípade schémy pomoci sa môže Komisia na to, aby overila, či táto schéma obsahuje prvky pomoci, obmedziť na skúmanie všeobecných charakteristík predmetnej schémy bez toho, aby bola povinná skúmať každý prípad osobitného uplatnenia. Pokiaľ je nesporné, že schéma pomoci zvýhodňuje niektoré podniky, okolnosť, že prípadne zvýhodňuje aj príjemcov, ktorí nie sú podnikmi, nespochybňuje toto konštatovanie, postačujúce na účely uplatnenia článku 87 ods. 1 ES.

(pozri body 91, 92)

4. Článok 87 ods. 1 ES zakazuje pomoc, ktorá „zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“, t. j. selektívnu pomoc. Pomoc môže byť z hľadiska tohto ustanovenia selektívna, aj keď sa týka celého hospodárskeho odvetvia.

To je prípad daňových opatrení obsahujúcich buď zníženie, alebo oslobodenie od dane, alebo odklad platby, ktoré sa uplatňujú len v bankovom sektore a v rámci bankového sektora, z ktorých majú prospech výlučne podniky uskutočňujúce niektoré operácie. Keďže sa neuplatňujú na všetky hospodárske subjekty, a v skutočnosti sa odchyľujú od všeobecnej daňovo-právnej úpravy, nemožno na ne hľadieť ako na všeobecné opatrenia daňovej alebo hospodárskej politiky.

Takéto daňové opatrenia musia byť preto zakázané podľa článku 87 ods. 1 ES, keďže nie sú

adaptáciou všeobecného systému osobitných charakteristík bankových podnikov, ale boli zavedené ako prostriedok zlepšenia konkurencieschopnosti určitých podnikov v konkrétnom ?ase vývoja uvedeného odvetvia.

(pozri body 94 – 101)

5. ?lánok 87 ods. 1 ES zakazuje pomoc, ktorá ovplyvňuje obchod medzi ?lenskými štátmi a narúša alebo hrozí narúšaním hospodárskej súťaže. V rámci svojho posúdenia týchto dvoch podmienok nie je Komisia povinná zistiť skutočný dosah pomoci na obchod medzi ?lenskými štátmi a skutočné skreslenie hospodárskej súťaže, ale len preskúmať, či uvedená pomoc môže tento obchod ovplyvniť a narušiť hospodársku súťaž.

Nezlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom treba konštatovať s konečnou platnosťou, keď mala alebo môže mať dosah na obchod v Spoločenstve a účinko skreslenia v ?om existujúcej hospodárskej súťaži. Osobitne, ak pomoc, ktorú ?lenský štát poskytne, posilňuje v rámci obchodu v Spoločenstve postavenie jedného podniku voči iným konkurujúcim podnikom, treba na tieto konkurujúce podniky hľadieť ako na ovplyvnené pomocou. V tejto súvislosti môže skutočnosť, že hospodárske odvetvie bolo predmetom liberalizácie na úrovni Spoločenstva, charakterizovať skutočný alebo možný dosah pomoci na hospodársku súťaž, ako aj jej účinko na obchod medzi ?lenskými štátmi. Navyše nie je nevyhnutné, aby sa podnik, príjemca pomoci, sám zúčastnil na obchode v rámci Spoločenstva. Ak totiž ?lenský štát poskytne podniku pomoc, možno ?innosť v rámci štátu udržať alebo zvýšiť s takým následkom, že sa šanca podnikov so sídlom v iných ?lenských štátoch vstúpiť na trh tohto ?lenského štátu znížia. ?alej, posilnením podniku, ktorý sa až do tej doby nezúčastňoval na obchode v rámci Spoločenstva, ho možno uviesť do postavenia, ktoré mu umožní preniknúť na trh iného ?lenského štátu.

Preto musia byť daňové úpravy, ktoré posilňujú postavenie podnikov, príjemcov pomoci, voči iným podnikom ?inným v obchode v rámci Spoločenstva, zakázané, najmä v kontexte významného liberalizačného procesu na úrovni Spoločenstva v odvetví finančných služieb, ktorý zvýšil hospodársku súťaž, ktorá mohla byť dôsledkom už voľného pohybu kapitálu stanoveného v Zmluve.

(pozri body 110, 111, 114 – 119)

6. Komisia pri uplatňovaní ?lánku 87 ods. 3 ES disponuje širokou mierou voľnej úvahy, ktorej výkon zahŕňa hodnotenie hospodárskeho a sociálneho usporiadania, ktoré sa musí uskutočniť v kontexte Spoločenstva. Súd Spoločenstva nemôže pri kontrole zákonnosti výkonu tejto slobody nahradiť posúdenie príslušného orgánu svojím posúdením v dotknutej oblasti, ale musí sa obmedziť na skúmanie toho, či posúdenie príslušného orgánu nie je postihnuté zjavnou chybou alebo zneužitím právomoci.

Vylúčením kvalifikovania „projektu spoločného európskeho záujmu“, podľa ?lánku 87 ods. 3 písm. b) ES, keďže ide o niektoré daňové opatrenia, z ktorých vyplýva, že ich účelom je najmä zlepšiť konkurencieschopnosť subjektov so sídlom v ?lenskom štáte tak, že sa posilní len ich konkurenčné postavenie na vnútornom trhu, sa Komisia nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia. Nemožno úinne namietať, že takéto opatrenia spadajú do rámca dokončenia privatizačného procesu, takýto proces zaatý ?lenským štátom nemožno sám osebe považovať za projekt spoločného európskeho záujmu.

Navyše sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, považujúc, že opatrenia, ktoré majú v podstate za cieľ najmä zlepšiť konkurencieschopnosť príjemcov pomoci v odvetví, pre ktoré je charakteristická silná medzinárodná konkurencia a majú posilniť postavenie príjemcov pomoci voči konkurentom, ktorí z neho výhody nemajú, nevyhovujú podmienke neovplyvniť nepriaznivo

podmienky obchodu tak, aby to bolo v rozpore so spoločným záujmom, ktorej musia vyhovieť pomoci na rozvoj určitých činností v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) ES.

(pozri body 135, 138 – 140, 142, 144, 147 – 149)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. decembra 2005 (*)

„Žaloba o neplatnosť – Štátna pomoc – Rozhodnutie 2002/581/ES – Daňové výhody poskytnuté bankám – Odôvodnenie rozhodnutia – Kvalifikovanie štátnej pomoci – Podmienky – Zlučiteľnosť so spoločným trhom – Podmienky – Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu – Rozvoj určitých hospodárskych činností“

Vo veci C-66/02,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 21. februára 2002,

Talianska republika, v zastúpení: pôvodne U. Leanza, neskôr I. M. Braguglia, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Fiorilli, avvocato dello Stato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenskostí, v zastúpení: V. Di Bucci a R. Lyal, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia C. Gulmann (spravodajca), R. Schintgen, G. Arestis a J. Klučka,

generálna advokátka: C. Stix-Hackl,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. februára 2005,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 8. septembra 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou navrhuje Talianska republika zrušenie rozhodnutia Komisie 2002/581/ES z 11. decembra 2001 o systéme štátnej pomoci pre banky, ktorý uplatňuje Taliansko [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES L 184, 2002, s. 27, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Vnútroštátny právny rámec

2 V Taliansku sa reforma bankového systému vykonala zákonom č. 218 z 30. júla 1990, ktorý obsahuje ustanovenia o reštrukturalizácii a posilnení majetkových podielov verejnoprávnych úverových inštitúcií (GURI č. 182 zo 6. augusta 1990, s. 8, ďalej len „zákon č. 218/90“).

3 Tento zákon umožnil transformáciu verejnoprávnych úverových inštitúcií na akciové spoločnosti. Na tento účel bola verejnoprávna banka splnomocnená postúpiť bankovú inštitúciu akciovej spoločnosti tak, aby sa oddelila postupujúca právnická osoba, nazývaná v praxi „banková nadácia“ (ďalej len „banková nadácia“), vlastníkom podielov, od postupníckej akciovej spoločnosti (ďalej len „banková spoločnosť“), ktorá bola jediným subjektom oprávneným vykonávať bankovú činnosť. Banková nadácia spravovala podiely v bankovej spoločnosti a z neho získané príjmy používala na sociálne účely.

4 Pri postúpení bankových podnikov sa na bankové spoločnosti previedol aj neaktívny majetok, t. j. majetok nepoužívaný priamo v procese výroby. Tento majetok zvýšil ich imanie. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o zisk, mali bankové spoločnosti pri rovnakom obchodnom výsledku horšie výsledky ako konkurenčné banky.

5 Podiely verejnoprávnych úverových inštitúcií na kapitále Banca d'Italia sa takisto previedli na bankové spoločnosti. Nemohli sa prideliť bankovým nadáciám, pretože nepatrili do skupiny inštitúcií oprávnených vlastníť takéto podiely.

6 Článok 2 zákona č. 489 z 26. novembra 1993, týkajúceho sa najmä predĺženia lehoty stanovenej v článku 7 ods. 6 zákona č. 218/90 (GURI č. 284 z 3. decembra 1993, s. 4, ďalej len „zákon č. 489/93“) stanovil povinnosť pre verejnoprávne bankové inštitúcie transformovať sa na akciové spoločnosti najneskôr do 30. júna 1994.

7 Zákon č. 461 z 23. decembra 1998, ktorým sa na vládu deleguje právomoc reorganizácie občianskoprávnej a daňovej právnej úpravy týkajúcej sa subjektov uvedených v článku 11 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 356 z 20. novembra 1990, ako aj daňového režimu reštrukturalizácie bánk (GURI č. 4 zo 7. januára 1999, s. 4, ďalej len „zákon č. 461/98“) splnomocnil taliansku vládu uskutočniť novú reformu právnej úpravy bankového sektora, osobitne v oblasti reštrukturalizácie.

8 Článkom 2 ods. 1 písm. m) sa bankovým nadáciám, ktoré vykonali štatutárne zmeny predpísané touto reformou, otvorila možnosť vlastníť podiely v Banca d'Italia.

9 Splnomocnenie stanovené v zákone č. 461/98 z 23. decembra 1998 vykonal legislatívny dekrét č. 153 zo 17. mája 1999 o občianskoprávnej a daňovej právnej úprave týkajúcej sa subjektov uvedených v článku 11 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 356 z 20. novembra 1990 a daňového režimu reštrukturalizácie bánk v súlade s článkom 1 zákona č. 461 (GURI č. 125 z 31. mája 1999, s. 4, ďalej len „dekrét č. 153/99“) tak, že zaviedol tieto daňové výhody:

– zníženie sadzby dane z príjmov (IRPEG) na 12,5 % pre banky, ktoré uskutočnia fúziu alebo podobnú reštrukturalizáciu počas piatich po sebe nasledujúcich zdaňovacích období pod podmienkou, že sa zo ziskov vytvorí osobitná rezerva podliehajúca zákazu rozdelenia počas obdobia troch rokov, zisk vyčlenený do osobitnej rezervy nesmie prekročiť 1,2 % rozdielu medzi celkovou sumou pohľadávok a záväzkov bánk, ktoré sa zúčastnili na zlúžení, a analogickým

agregátom najväčšej z bánk zúčastnených na tejto operácii,

- daňová neutralita operácií spätného postúpenia poskytovateľovi majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti a ktoré sa predtým previedli na bankové spoločnosti v súlade so zákonom č. 218/90 (článok 16 ods. 3),
- uplatnenie pevnej dane miesto dane splatnej v súvislosti s operáciami podľa predchádzajúcich dvoch zarážok (článok 24 ods. 1 a článok 16 ods. 5),
- daňová neutralita v prípade komunálnej dane týkajúcej sa zvýšenia hodnoty nehnuteľností vo vzťahu k tým istým operáciám (článok 24 ods. 1 a článok 16 ods. 5),
- oslobodenie prevodov podielov na Banca d'Italia z bankových spoločností na bankové nadácie od dane (článok 27 ods. 2).

Napadnuté rozhodnutie

10 Na základe parlamentnej otázky požiadala Komisia Európskych spoločenstiev listom z 24. marca 1999 zaslaným v rámci svojich právomocí v oblasti štátnej pomoci talianske orgány, aby jej poskytli informácie potrebné na posúdenie rozsahu pôsobnosti a účinkov zákona č. 461/98.

11 Talianske orgány jej poskytli informácie týkajúce sa tohto zákona a dekrétu č. 153/99 listami z 24. júna a 2. júla 1999.

12 Listom z 23. marca upozornila Komisia talianske orgány na to, že podľa nej zákon č. 461/98 a dekrét č. 153/99 môžu obsahovať prvky pomoci a vyzvala ich, aby predmetné opatrenia nevykonávali. Dňa 12. apríla 2000 talianske orgány na to odpovedali, že ich uplatňovanie pozastavili, a potom jej 14. júna 2000 poskytli doplňujúce informácie.

13 Talianske orgány odhadli najvyššiu teoretickú sumu daňovej výhody získanej na základe zníženia sadzby dane z príjmov na 12,5 %, priznanej podľa článku 22 ods. 1 a článku 23 ods. 1 dekrétu č. 153/99, na 5 358 miliárd ITL, t. j. 2 767 miliónov eur, a to zo 76 operácií uskutočnených počas rokov 1998, 1999 a 2000.

14 Listom z 25. októbra 2000 oznámila Komisia talianskej vláde svoje rozhodnutie začať postup podľa článku 88 ods. 2 ES. Toto rozhodnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* (Ú. v. ES C 44, 2001, s. 2).

15 Na záver konania došla Komisia k záveru, že Talianska republika v rozpore s článkom 88 ods. 3 ES uviedla zákon č. 461/98 a dekrét č. 153/99 do účinnosti protiprávne. Uviedla, že s výnimkou oslobodenia od dane niektorých prevodov podielov na imaní Banca d'Italia stanoveného v článku 27 ods. 2 dekrétu č. 153/99 tvorili vykonávané daňové opatrenia schému štátnej pomoci nezlučiteľnú so spoločným trhom. Uvedené opatrenia zvýhodňovali banky tým, že im umožňovali sa zväčšiť a požívať pritom výhody z úspor zo znížených nákladov.

16 Komisia preto prijala sporné rozhodnutie, v ktorom spresnila, že zákon č. 461/98 a dekrét č. 153/99 zavádzajú daňové výhody rovnako v prospech bankových nadácií, ale že tieto výhody toto rozhodnutie neskúma.

17 Sporné rozhodnutie znie:

„článok 1

S výnimkou opatrení uvedených v článku 2 je schéma štátnej pomoci, ktorú Taliansko vykonalo na

základe [zákona ?. 461/98] a [dekrétu ?. 153/99], osobitne na základe ?lánku 16 ods. 3 a 5, ?lánku 22 ods. 1, ?lánku 23 ods. 1, ?lánku 24 ods. 1 a ?lánku 27 ods. 2 [dekrétu ?. 153/99], nezlu?ite?ná so spoločným trhom.

?lánok 2

Opatrenia zníženia dane podľa ?lánku 27 ods. 2 [dekrétu ?. 153/99] nepredstavujú štátnu pomoc v rozsahu, v akom dvojitá transakcia pridelenia podielov v Banca d'Italia prijímajúcej spoločnosti a nadväzujúci prevod nadácii nemá vplyv na rozpo?et tejto spoločnosti.

?lánok 3

Taliansko zruší schému pomoci uvedenú v ?lánku 1.

?lánok 4

1. Taliansko prijme všetky opatrenia potrebné na vrátenie, od jej príjemcov, pomoci poskytnutej na základe schémy uvedenej v ?lánku 1 a danej im k dispozícii protiprávne.

2. Vrátenie sa uskuto?ní bezodkladne v súlade s postupmi vnútroštátneho práva pod podmienkou, že tieto umož?ujú okamžité a ú?inné vykonanie rozhodnutia. Sú?as?ou pomoci, ktorá sa má vráti?, sú úroky po?ítané odo d?a dania pomoci k dispozícii príjemcom až do d?a jej skuto?ného vrátenia. Úroky sa vypo?ítajú podľa referen?nej sadzby používanej pre výpo?et ekvivalentnej subvencie v rámci regionálnej pomoci.

...“ [neoficiálny preklad]

Návrhy ú?astníkov konania

18 Talianska republika navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnuté rozhodnutie, pretože nevyhovuje požadovaným podmienkam na to, aby da?ové opatrenia, ktoré sprevádzajú reformu bankového systému mohli byť kvalifikované ako „štátna pomoc“,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

19 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor

- žalobu zamietol,
- zaviazal žalobky?u na náhradu trov konania.

Iné konania prebiehajúce pred súdmi Spolo?enstva

20 Návrhmi podanými do kancelárie Súdu prvého stup?a Európskych spoločností 21. februára 2002 a 11. apríla 2002 podali proti Komisii žaloby o neplatnosť rozhodnutia napadnutého v tejto veci tiež Associazione bancaria italiana (ABI) (T?36/02), Banca Sanpaolo IMI SpA (T?37/02), Banca Intesa Banca Commerciale italiana SpA (T?39/02), Banca di Roma SpA (T?40/02), Mediocredito Centrale SpA (T?41/02), Banca Monte dei Paschi di Siena SpA (T?42/02), ako aj Compagnia di San Paolo Srl (T?121/02). Komisia vzniesla pred Súdom prvého stup?a námietku neprípustnosti žalôb založenú na neexistencii osobného záujmu žalobcov, keďže predmetné pomoci nie sú podľa jej názoru individuálnymi pomocami, ale spadajú pod schému pomoci. Uzneseniami z 9. júla 2003 Súd prvého stup?a sedem konaní prerušil až do vynesenia rozsudku Súdu prvého stup?a vo veci C?66/02. Žalobcovia sa proti uzneseniam o prerušení

konaní vo veciach T?36/02, T?37/02, T?39/02, T?40/02, T?41/02 a T?42/02 odvolali. Uznesením Súdneho dvora z 26. novembra 2003, ABI a i./Komisia (C?366/03 P až C?368/03 P, C?390/03 P, C?391/03 P a C?394/03 P, neuvverejnené v Zbierke) boli uvedené odvolania zamietnuté z dôvodu ich zrejmej neprípustnosti.

21 Uznesením z 11. februára 2004 doručenom Súdnemu dvoru 23. marca 2004 (C?148/04) Commissione tributaria provinciale di Genova (Taliansko) podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa platnosti napadnutého rozhodnutia a výkladu článkov 87 a nasl. ES, článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001 s. 339) a všeobecných zásad práva Spoločenstva, o ktorej Súdny dvor rozhodne osobitným rozsudkom z dnešného dňa.

O žalobe

22 Talianska republika uvádza päť žalobných dôvodov založených na porušení článku 253 ES, zásady rešpektovania práva obhajoby, článku 87 ods. 1 ES, článku 87 ods. 3 písm. b) ES a článku 87 ods. 3 písm. c) ES.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 253 ES

Argumentácia účastníkov konania

23 Talianska republika tvrdí, že Komisia porušila povinnosť odôvodnenia stanovenú v článku 253 ES.

24 Žalobný dôvod sa delí na tri časti:

- napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené z hľadiska podpory hospodárskej súťaže v bankovom sektore,
- preskúmalo tvrdenie talianskej vlády týkajúce sa kvalifikácie sporných daňových opatrení ako štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 ES a nezávisle na tom tvrdenie o prípadnom vyhlásení zlužiteľnosti na základe článku 87 ods. 3 ES bez toho, aby ich rozlíšilo,
- na vylúčenie toho, že by sa sporné daňové opatrenia mohli podľa článku 87 ods. 3 ES považovať za zlužiteľné so Zmluvou ES, obsahuje nedostatočné, chybné a protirečivé odôvodnenie.

25 Komisia popiera tvrdenia žalobkyne. Zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie spĺňa podmienky stanovené judikatúrou v oblasti odôvodnenia.

Posúdenie Súdnym dvorom

26 Podľa ustálenej judikatúry predstavuje povinnosť odôvodnenia formálnu náležitosť, ktorú treba odlišovať od otázky dôvodnosti odôvodnenia, ktorá sa vzťahuje na materiálnu zákonnosť sporného aktu. Odôvodnenie vyžadované podľa článku 253 ES musí zodpovedať podstate predmetného právneho aktu a jasne a jednoznačne vyjadrovať úvahy inštitúcie, ktorá právny akt vydala, aby mohli z neho dotknuté osoby porozumieť dôvodom prijatého opatrenia a aby mohol príslušný súd vykonať svoju kontrolnú úlohu. Táto požiadavka sa musí posúdiť vo vzťahu k okolnostiam prípadu, najmä obsahu aktu, povahy uvedených dôvodov a záujmu, ktorý adresáti alebo iné osoby dotknuté aktom priamo a osobne môžu mať na vysvetlení. V odôvodnení nemusia byť uvedené všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie spĺňa požiadavku článku 253 ES, sa musí posúdiť nielen vzhľadom na jeho slovné

znenie, ale aj na jeho kontext a na všetky právne predpisy v danej oblasti (pozri najmä rozsudok zo 7. marca 2002, Taliansko/Komisia, C-310/99, Zb. s. I-2289, bod 48).

– O prvej časti žalobného dôvodu

27 V rámci prvej časti svojho žalobného dôvodu uvádza Talianska republika nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia z hľadiska posúdenia podpory hospodárskej súťaže v bankovom sektore.

28 Za týmto všeobecným tvrdením sú uvedené ďalšie, ktoré sa v podstate obmedzujú na opis vývoja úpravy talianskeho bankového sektora bez toho, aby poskytli presné údaje k obsahu uvádzanej výhrady.

29 V presnom opise vývoja použitého práva sa poukazuje predovšetkým na zákon č. 218/90.

30 Tento zákon pôvodne zaviedol hlboké zmeny talianskeho bankového systému, vtedy poznačeného širokým verejným sektorom, tak, že zaviedol právne nástroje umožňujúce transformáciu verejných bánk na akciové spoločnosti.

31 Zákon č. 461/98 sa predstavuje ako posledná etapa reformného procesu talianskeho úverového systému.

32 Bol predovšetkým nevyhnutný na elimináciu alebo v každom prípade na obmedzenie prítomnosti verejného sektora v bankovej oblasti s konečnou platnosťou, ako aj na konečné zavšenie procesu privatizácie a reštrukturalizácie talianskeho bankového systému, ktorý sa začal zákonom č. 218/90.

33 Jeho účelom bolo najmä:

- podporiť operácie slúžiace na zväčšenie bánk alebo bankových skupín,
- umožniť spätné postúpenie neaktívneho majetku bankových spoločností, ktorý sa im previedol na základe zákona č. 218/90, bankovým nadáciam v rámci režimu daňovej neutrality.

34 Nevyhnutnosť dokončiť proces privatizácie bol spojený s úmyslom uskutočniť daňovú reformu vo všeobecnom kontexte zníženia daňového tlaku ležiaceho na produktívnych činnostiach.

35 Prvá časť skúmaného žalobného dôvodu sa svojou formuláciou a v kontexte všetkých písomností účastníkov konania musí chápať tak, že obsahuje výhradu, že napadnuté rozhodnutie neuvádza dôvody, pre ktoré Komisia kvalifikovala zákon č. 461/98 a dekrét č. 153/99 ako štátnu pomoc, pričom tieto predpisy predstavovali len predženie zákona č. 218/90, ktorý Komisia nespochybnila vo vzťahu k pravidlám o štátnej pomoci.

36 V tejto súvislosti treba poznamenať, že v odôvodneniach č. 16, 30 a 32 napadnutého rozhodnutia Komisia:

- uviedla opis vývoja úpravy talianskeho bankového sektora, ktorý urobila talianska vláda počas konania,
- pripomenula tvrdenie tejto vlády, že zákon č. 218/90 a dekrét č. 153/99 sa musia považovať za súčasť toho istého procesu smerujúceho k modernizácii talianskeho bankového sektora,
- pripomenula cieľ sledovaný dotknutým členským štátom konsolidovať a reštrukturalizovať

tento sektor.

37 Treba skonštatovať, že Komisia následne v odôvodneniach ? 51 až 54 napadnutého rozhodnutia uvádza dôvody, pre ktoré okolnosť, že zákon ? 218/90 nebol spochybnený vo vzťahu k pravidlám o štátnej pomoci, nemá dosah na kvalifikáciu, ktorú vo vzťahu k týmto pravidlám dala zákonu ? 461/98 a dekrétu ? 153/99.

38 Na úvod zdôrazuje, pokiaľ ide o okolnosť, že nespochybnila zákon ? 218/90, že tento zákon jej talianska vláda neoznámila. Dodáva, že preskúmala len niektoré aspekty tohto zákona vo vzťahu k jednotlivým prípadom a že akceptované zdôvodnenie týchto aspektov sa neuplatňuje na opatrenia, ktoré sú predmetom tejto veci.

39 Okrem toho Komisia uvádza, že od konca roka 1992 sa verejné banky, až na pár výnimiek, transformovali na akciové spoločnosti a že táto transformácia sa stala povinnou podľa zákona ? 489/93.

40 Okrem toho podľa nej skutočnosť, že v tom ?ase nevzniesla námietky proti ostatným opatreniam, ktoré sú možno podobné opatreniam podľa dekrétu ? 153/99, neznamena, že ich musí hodnotiť kladne. Oslobodenie prevodov aktív bankovej nadácie na bankovú spoločnosť od daní nemôže byť nevyhnutne hodnotené rovnako ako oslobodenie analogickej operácie spätného postúpenia z bankovej spoločnosti na nadáciu. Prevod aktív na bankovú spoločnosť mohlo mať za následok uľahčenie transformácie verejných bánk na akciové spoločnosti, kým spätné postúpenie týchto aktív nadáciám, prípadne zhodnotených aktív, oslobodené od daní, malo za cieľ a za následok zlepšenie indexu ziskovosti bankovej spoločnosti.

41 Napokon podľa Komisie zostáva zákon ? 218/90 opatrením *ad hoc* spôsobilým byť odôvodnený v zásade osobitnými okolnosťami pri jeho prijatí. Opatrenia, ktoré sú predmetom tejto veci, však nemôžu byť v žiadnom prípade považované za zlužiteľné so spoločným trhom.

42 Z toho je jasné, že na rozdiel od tvrdenia Talianskej republiky poskytla Komisia v napadnutom rozhodnutí odôvodnenie na predloženú argumentáciu.

43 Toto odôvodnenie bolo nezávisle na otázke o jeho dôvodnosti postačujúce, aby dotknutým stranám umožnilo poznať zdôvodnenie napadnutého rozhodnutia na túto argumentáciu a Súdnemu dvoru vykonávať jeho kontrolu.

44 Prvá časť skúmaného žalobného dôvodu sa preto musí zamietnuť.

– O druhej časti žalobného dôvodu

45 V rámci druhej časti svojho žalobného dôvodu Talianska republika vytýka Komisii, že na otázku kvalifikácie sporných daňových opatrení vo vzťahu k ?lánku 87 ods. 1 ES a oddelene na otázku prípadného vyhlásenia zlužiteľnosti na základe ?lánku 87 ods. 3 ES neuviedla oddelené odôvodnenia.

46 V tejto súvislosti treba uviesť, že dodržanie povinnosti odôvodnenia sa musí v prvom rade posúdiť v závislosti od obsahu odôvodnenia a nie na základe spôsobu jeho prezentácie.

47 V každom prípade stačí skonštatovať, že v tomto prípade Komisia preskúmala v odôvodneniach ? 32 až 43 napadnutého rozhodnutia kvalifikáciu sporných daňových opatrení vo vzťahu k ?lánku 87 ods. 1 ES a oddelene v odôvodneniach ? 45 až 48 tohto rozhodnutia otázku prípadného uplatnenia ?lánku 87 ods. 3 ES.

48 Za týchto podmienok sa musí druhá časť skúmaného žalobného dôvodu zamietnuť.

– O tretej časti žalobného dôvodu

49 V rámci tretej časti žalobného dôvodu vytýka Talianska republika Komisii nedostatočné, chybné a protirečivé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o otázku použitia článku 87 ods. 3 písm. b) alebo c) ES.

50 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia uvádza v odôvodneniach č. 45 až 48 napadnutého rozhodnutia zdôvodnenie, v závere ktorého dochádza k záveru, že sporné daňové opatrenia nemožno podľa týchto ustanovení vyhlásiť za zlučiteľné so Zmluvou.

51 Uvádza najmä, že posilnenie talianskeho bankového systému nemožno považovať za „dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu“ podľa článku 87 ods. 3 písm. b) ES, pretože zvýhodnené sú v zásade hospodárske subjekty jedného členského štátu a nie Spoločenstvo ako celku, a nie je zabezpečená podpora jedného konkrétneho, presného a dobre definovaného projektu.

52 Pokiaľ ide o zlučiteľnosť sporných daňových opatrení vo vzťahu k článku 87 ods. 3 písm. c) ES z pohľadu „rozvoja určitých hospodárskych činností“, Komisia uvádza, že podľa nej nie sú splnené podmienky uplatnenia usmernení obsiahnutých v jej oznámení 1999/C 288/02 týkajúcom sa Usmernení spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. v. ES C 288, 1999, s. 2; Mim. vyd. 08/001 s. 322). Schéma nie je obmedzená na malé a stredné podniky. Pomoci neboli oznámené jednotlivo Komisii a nebol predstavený žiadny plán reštrukturalizácie. Vo všeobecnosti neboli banky zvýhodnené pomocou v ťažkostiach a pomoc nebola určená na obnovenie dlhodobej hospodársko-finančnej rentability. Usmernenia vyžadujú prijať také opatrenia, aby sa čo možno najviac zmiernili negatívne účinky pomoci na konkurentov. V tomto prípade je pomoc v skutočnosti určená na posilnenie postavenia príjemcov vo vzťahu ku konkurentom, ktorí zvýhodnení nie sú. Daňové úľavy nemožno kvalifikovať ako pomoc investíciám alebo pomoc iným druhom výdavkov, ktoré by sa inak mohli považovať za zlučiteľné. Žiadna iná charakteristika schémy ju neumožňuje považovať za zlučiteľnú z iných dôvodov podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES. Okrem toho nie je splnená podmienka vyžadovaná týmto ustanovením, že pomoc „nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“. Na rozdiel od predchádzajúcich opatrení vyplývajúcich najmä zo zákona č. 218/90, ktoré mohli verejným bankám umožniť prijatie formy akciových spoločností tým, že obmedzili konkurenčnú nerovnováhu vo vzťahu k iným bankám, sporné opatrenia majú v podstate za cieľ najmä zlepšiť konkurencieschopnosť príjemcov pomoci v odvetví, pre ktoré je charakteristická silná medzinárodná konkurencia.

53 Treba pripustiť, že odôvodnenie takto uvedené Komisiou bolo nezávisle na jeho dôvodnosti postačujúce, aby dotknutým stranám umožnilo poznať zdôvodnenie napadnutého rozhodnutia na skúmanú otázku a Súdnemu dvoru vykonávať jeho kontrolu.

54 Výhrada Talianskej republiky o chybnom a protirečivom odôvodnení v skutočnosti obsahuje popretie jeho dôvodnosti a takisto tvrdenie o nedostatočnom zdôvodnení zmeny skoršieho stanoviska Komisie. Talianska vláda totiž predovšetkým tvrdí, že tvrdenie Komisie v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého predmetná schéma zvýhodňuje v prvom rade subjekty jedného členského štátu a nie Spoločenstva, „je úplne zjednodušujúce a svojvoľné“. Okrem toho uvádza, že tvrdenie Komisie, podľa ktorého predmetná schéma nezabezpečuje podporu konkrétneho, presného a dobre definovaného projektu, je „nielen úplne nedôvodné, ale aj rozporuplné“. Napokon, pokiaľ ide o otázku zlučiteľnosti pomoci na rozvoj určitých hospodárskych činností, tvrdí, že argumentácia Komisie je „rozporuplná“ a „bez spojitosti“ so závermi, ku ktorým dospela v

iných veciach a od ktorých sa v tejto veci veľmi jasne odchyľila.

55 Ako bolo pripomenuté v bode 26 tohto rozsudku, otázka dôvodnosti odôvodnenia aktu sa vzťahuje na materiálnu zákonnosť tohto aktu. Popretie dôvodnosti tohto odôvodnenia preto nemožno preskúmať v štádiu kontroly dodržania povinnosti stanovenej v článku 253 ES.

56 Okrem toho, pokiaľ ide o odôvodnenie odlišného stanoviska Komisie vo vzťahu ku skorším veciam, napadnuté rozhodnutie obsahuje v odôvodneniach č. 51 až 54 označenie prvkov, ktoré podľa Komisie odlišujú porovnané situácie, a preto opodstatňujú toto stanovisko.

57 Za týchto podmienok treba tretiu časť skúmaného žalobného dôvodu takisto zamietnuť.

58 Z uvedeného vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení článku 253 ES sa musí zamietnuť v celku.

O žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rešpektovania práv obhajoby

Argumentácia účastníkov konania

59 Talianska republika tvrdí, že Komisia po prvýkrát až v napadnutom rozhodnutí uviedla výhrady týkajúce sa sporných daňových opatrení prijatých v oblasti nepriamych daní bez toho, aby predtým poskytla talianskej vláde a prijímateľom príležitosť podať vysvetlenie. Komisia tak porušila zásadu rešpektovania práv obhajoby.

60 Komisia sa domnieva, že toto tvrdenie predstavuje nový žalobný dôvod, ktorý je neprípustný podľa článku 42 ods. 2 rokovacieho poriadku, pretože bolo po prvýkrát vznesené v replike.

Posúdenie Súdnym dvorom

61 Podľa článku 42 ods. 2 rokovacieho poriadku je uvádzanie nových dôvodov prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

62 Talianska republika vo svojej žalobe neuviedla žalobný dôvod založený na porušení práv obhajoby spáchaného v priebehu konania, ktorého výsledkom bolo napadnuté rozhodnutie.

63 Takýto žalobný dôvod uviedla až v štádiu repliky bez toho, aby ho založila na právnych alebo skutkových dôvodoch, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

64 Predmetný žalobný dôvod je teda novým žalobným dôvodom a ako taký sa musí vyhlásiť za neprípustný.

O žalobnom dôvode založenom na porušení článku 87 ods. 1 ES

Argumentácia účastníkov konania

65 Talianska republika tvrdí, že Komisia porušila článok 87 ods. 1 ES tým, že sporné daňové opatrenia kvalifikovala ako štátnu pomoc.

66 Žalobný dôvod sa delí na šesť častí.

67 V rámci prvej časti žalobky sa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je založené na chybnom predpoklade, pokiaľ ide o zníženie sadzby dane z príjmov na 12,5 % pre banky, ktoré uskutočnia fúziu alebo podobnú reštrukturalizáciu. Toto zníženie sa priznáva nie vo vzťahu k celkovým príjmom banky, ktorá uskutoční fúziu alebo podobnú reštrukturalizáciu, ale len k časti príjmov, ktoré sa

dotýkajú osobitnej rezervy. Okrem toho nemôže znížené zdanenie prekročiť celkový limit vo výške 1,2 % agregátu stanoveného v článku 22 ods. 1 a článku 23 ods. 1 dekrétu č. 153/99. Napokon Komisia nezohľadnila podmienku, podľa ktorej sa osobitná rezerva nemôže rozdeliť medzi akcionárov počas obdobia troch rokov.

68 V rámci ďalších piatich častí svojho žalobného dôvodu Talianska republika tvrdí, že sporné opatrenia:

- nevedú ani k prevodu štátnych prostriedkov, ani k vzdaniu sa štátu určitých daňových príjmov,
- nepredstavujú štátnu pomoc, pretože zvyhujú aj príjemcov, ako sú holdingy, ktoré nie sú podnikmi v zmysle článku 87 ods. 1 ES,
- na rozdiel od tvrdenia Komisie nemajú selektívny, ale všeobecný charakter, pretože obsahujú podmienky, ktorých uplatnenie nie je diskriminačné ani svojvoľné,
- neovplyvujú obchod medzi členskými štátmi alebo ho najviac ovplyvujú čiastočne, takže sa malo nariadiť len čiastočné vrátenie pomoci,
- nenarušujú hospodársku súťaž.

69 Pokiaľ ide osobitnejšie o opatrenia podľa článku 16 ods. 3 dekrétu č. 153/99, ktoré stanovujú daňovú neutralitu operácií spätného postúpenia poskytovateľovi majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti, nepredstavujú hospodársku výhodu spočívajúcu v oslobodení od dane pre spoločnosť, ktorá uskutočňuje spätné postúpenie, ale len obyčajný prevod daňovej povinnosti tejto spoločnosti na príjemcu spätne prevedeného majetku a odloženie lehoty na zaplatenie dane z vykonania spätného postúpenia na neskoršiu realizáciu majetku.

70 Komisia tvrdí, že Talianska republika predložila tvrdenie, že článok 16 ods. 3 dekrétu č. 153/99 tým, že stanovuje daňovú neutralitu operácií spätného postúpenia poskytovateľovi majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné, zvyhujú aj príjemcov, ktorí nie sú podnikmi v zmysle článku 87 ods. 1 ES, až v štádiu repliky. Toto tvrdenie predstavuje nový žalobný dôvod, ktorý je neprípustný podľa článku 42 ods. 2 rokovacieho poriadku.

71 Podobne žalobkyňa predložila až v štádiu repliky argumentáciu, že pomoc môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi len čiastočne, a má sa teda vrátiť len čiastočne. Domnieva sa, že žiadosť o zníženie sumy, ktorá sa má vrátiť, predstavuje nový návrh, ktorý mení predmet sporu v rozpore s článkom 19 Štatútu Európskeho súdneho dvora (teraz článok 21 Štatútu Súdného dvora) a článku 38 rokovacieho poriadku.

72 Navyše sa Komisia domnieva, že žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 1 ES nie je dôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- O prvej časti založenej na chybnom predpoklade týkajúcom sa zníženia sadzby dane z príjmov

73 Na rozdiel od tvrdenia Talianskej republiky sa Komisia neodvolávala na zníženie dane z príjmov priznaného vo vzťahu k celkovým príjmom banky. V odôvodnení č. 5 napadnutého rozhodnutia dala dôraz na predmetné zníženie pokiaľ ide o výhody spojené s osobitnou rezervou, pričom toto spojenie predstavuje podmienku zníženia. V každom prípade eventuálne zohľadnenie

zníženia vo vzťahu k celkovým príjmom banky by napadnuté rozhodnutie ovplyvnilo pokiaľ ide o analýzu rozsahu pomoci, ale nie pokiaľ ide o jej existenciu.

74 Okrem toho v rovnakom odôvodnení napadnutého rozhodnutia mala Komisia výslovne na mysli celkový limit vo výške 1,2 %, ako aj obmedzenie rozdelenia v dĺžke troch rokov uvedených Talianskou republikou a stanovených v dekréte ?. 153/99.

75 Prvá časť skúmaného žalobného dôvodu sa teda musí zamietnuť.

– O prvej časti týkajúcej sa financovania sporných opatrení štátom alebo zo štátnych prostriedkov

76 Článok 87 ods. 1 ES sa vzťahuje na „pomoc poskytovanú členskými štátmi alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov“.

77 Podľa ustálenej judikatúry je pojem pomoci všeobecnejší ako pojem subvencie, pretože zahŕňa nielen pozitívne dávky, akými sú aj samotné subvencie, ale aj opatrenia, ktoré v rôznej forme zmierňujú zaťaženie, ktoré musí podnik niesť za normálnych okolností a ktoré síce nepredstavujú subvencie v úzkom zmysle slova, sú však rovnakej povahy a majú identické účinky (pozri najmä rozsudky z 8. novembra 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Zb. s. I-8365, bod 38, a z 15. júla 2004, *Španielsko/Komisia*, C-501/00, Zb. s. I-6717, bod 90, ako aj citovanú judikatúru).

78 Z toho vyplýva, že opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom oslobodenie od dane, ktoré aj keď nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, stavia príjemcu do finančnej situácie, ktorá je výhodnejšia ako situácia iných daňových subjektov, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 ES (pozri rozsudok z 15. marca 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, Zb. s. I-877, bod 14). Rovnako môže štátnu pomoc predstavovať opatrenie, ktoré niektorým podnikom prizná zníženie dane alebo odklad platby normálne splatnej dane.

79 V tomto prípade pozostávajú sporné opatrenia:

– zo zníženia sadzby dane z príjmov,

– z oslobodenia od dane priznaného na základe ustanovení, ktoré zabezpečujú daňovú neutralitu daných operácií, t. j. nezohľadnenie na daňové účely splnenia podmienky na uvalenie dane, pričom jej zaplatenie sa odkladá na dátum prípadnej neskoršej operácie toho istého druhu,

– z uplatnenia pevnej dane namiesto normálne splatnej dane vo vzťahu buď k fúzii alebo obdobnej reštrukturalizácii, alebo k spätnému postúpeniu majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti,

– z oslobodenia od dane prevodov podielov na Banca d'Italia z bankových spoločností na bankové nadácie.

80 Obsahujú tak buď zníženie dane spojené s uplatnením zníženej sadzby, alebo nahradenie normálne splatnej dane fixnou daňou, alebo oslobodenie od dane v prípade skutočného zvýšenia hodnoty aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti, pri spätnom postúpení alebo, ako sa uvádza v odôvodnení ?. 39 *in fine* napadnutého rozhodnutia, ak banková spoločnosť, ktorá prevádza na bankovú nadáciu svoje podiely v Banca d'Italia má z transakcie prospech, predovšetkým ak tieto podiely predtým získala bezodplatne a na nadáciu sa prevádzajú odplatne alebo boli znovu ohodnotené.

81 Za týchto podmienok sa dotknuté daňové úkony priznávajú podľa článku 87 ods. 1 ES zo

štátnych prostriedkov.

82 Tento záver nie je spochybnený, pokiaľ ide o opatrenia stanovujúce daňovú neutralitu spätného postúpenia, argumentáciou, že normálne splatná daň sa len odkladá na dátum prípadnej neskoršej realizácie toho istého majetku. V skutočnosti nielen odklad platby daňového dlhu môže predstavovať štátnu pomoc, ale predovšetkým spôsobí spätné postúpenie, ako v tomto prípade, prevod vlastníctva majetku z jedného subjektu na iný tak, že pre bankovú spoločnosť, ktorá spätné postúpenie vykoná v prospech bankovej nadácie, teda v prospech odlišného právneho subjektu, je toto oslobodenie definitívne.

83 Druhá časť skúmaného žalobného dôvodu sa teda musí zamietnuť.

– O tretej časti týkajúcej sa vlastnosti príjemcu opatrenia stanovujúceho daňovú neutralitu spätného postúpenia majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti

84 Talianska republika v štádiu repliky uvádza tvrdenie, že opatrenie stanovujúce daňovú neutralitu spätného postúpenia majetku a aktív, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie účelu spoločnosti, zvýhodňuje aj príjemcov, ktorí nie sú podnikmi v zmysle článku 87 ods. 1 ES.

85 Treba pripomenúť, že v súlade s článkom 42 ods. 2 rokovacieho poriadku je uvádzanie nových dôvodov prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

86 Treba však pripomenúť, že žalobný dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie žalobného dôvodu uvedeného skôr, priamo alebo implicitne v žalobe, sa musí považovať za prípustný (rozsudky z 19. mája 1983, Verros/Parlament, 306/81, Zb. s. 1755, bod 9, a z 22. novembra 2001, Holandsko/Rada, C-301/97, Zb. s. I-8853, bod 169).

87 Talianska republika vo svojej žalobe uviedla skúmaný žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 1 ES

88 Tvrdenie v replike, že opatrenie zvýhodňuje aj príjemcov, ktorí nie sú podnikmi, predstavuje rozšírenie skôr rozvinutého žalobného dôvodu. Týka sa jednej z kumulatívnych podmienok, od ktorých závisí uplatnenie článku 87 ods. 1 ES. Zodpovedajúce tvrdenie je implicitne obsiahnuté v predložennom žalobnom dôvode.

89 Z tohto dôvodu sa námietka neprípustnosti podaná Komisiou musí zamietnuť.

90 Vo veci samej sa musí skonštatovať, že sporné opatrenia sa týkajú schémy pomoci.

91 V prípade schémy pomoci sa môže Komisia obmedziť na skúmanie všeobecných charakteristík predmetnej schémy bez toho, aby bola povinná skúmať každý prípad osobitného uplatnenia (pozri najmä rozsudky z 19. októbra 2000, Taliansko a Sardegna Lines/Komisia, C-15/98 a C-105/99, Zb. s. I-8855, bod 51, a z 29. apríla 2004, Grécko/Komisia, C-278/00, Zb. s. I-3997, bod 24), aby overila, či táto schéma obsahuje prvok štátnej pomoci.

92 V tomto prípade je nesporné, že skúmaná daňová úprava zvýhodňuje bankové podniky. Okolnosť, že prípadne zvýhodňuje aj príjemcov, ktorí nie sú podnikmi, nespochybňuje toto konštatovanie, postačujúce na účely uplatnenia článku 87 ods. 1 ES na schému pomoci.

93 Tretia časť skúmaného žalobného dôvodu sa teda musí zamietnuť.

– O štvrtej časti týkajúcej sa podmienky selektívnosti sporných opatrení

- 94 ?lánok 87 ods. 1 ES zakazuje pomoc, ktorá „zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“, t. j. selektívnu pomoc.
- 95 Pomoc môže byť z hľadiska tohto ustanovenia selektívna, aj keď sa týka celého hospodárskeho odvetvia (pozri najmä rozsudok zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, Zb. s. I-3671, bod 33).
- 96 V tomto prípade sa sporné daňové opatrenia uplatňujú v bankovom sektore. Nie sú prospešné pre podniky v iných hospodárskych odvetviach. V tejto súvislosti sa musí poznamenať, že Talianska republika vo svojej žalobe sama zdôrazňuje, že operácie podľa opatrení sa vzťahovali aj na iné spoločnosti, napr. finančné, poskytujúce služby poisťovacie spoločnosti, ale že „v každom prípade sú stanovené výhody výlučne určené dotknutým bankám“.
- 97 Alej v rámci bankového sektora z neho majú prospech výlučne podniky uskutočňujúce uvedené operácie.
- 98 Bez toho, aby bolo potrebné posúdiť, či majú zo zníženia dane v prípade fúzie alebo podobnej reštrukturalizácie, ako to tvrdí Komisia v odôvodnení č. 33 napadnutého rozhodnutia, väčší prospech veľké podniky, treba teda konštatovať, že sporné opatrenia sú vo vzťahu k ostatným hospodárskym odvetviam a tiež v rámci samotného bankového sektora selektívne.
- 99 Keže sa neuplatňujú na všetky hospodárske subjekty, nemožno na ne hľadieť ako na všeobecné opatrenia daňovej alebo hospodárskej politiky.
- 100 V skutočnosti sa odchyľuje od všeobecnej daňovoprávnej úpravy. Zvýhodnené podniky požívajú výhody z daňovej úpravy, na ktorú by nemali nárok v rámci bežného uplatňovania tohto režimu a ktorej by sa nemohli domáhať podniky iných odvetví uskutočňujúce obdobné operácie alebo podniky bankového sektora, ktoré neuskutočnili uvedené operácie.
- 101 Sporné opatrenia nie sú odôvodnené povahou a usporiadaním predmetného daňového systému (pozri analogicky rozsudok z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, Zb. s. 709, bod 33). Nie sú adaptáciou všeobecného systému osobitných charakteristík bankových podnikov. Zo spisu vyplýva, že ich vnútroštátne orgány zaviedli výslovne ako prostriedok zlepšenia konkurencieschopnosti určitých podnikov v konkrétnom fázе vývoja uvedeného odvetvia.
- 102 Štvrtá časť skúmaného žalobného dôvodu sa teda musí zamietnuť.
- O piatej a šiestej časti, ktoré sa týkajú podmienok ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi a skreslenia hospodárskej súťaže
- 103 Talianska republika v žalobe poprela, že by bola splnená podmienka ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi. Vo svojej replike vytýkala Komisii, že neoverila, či ho sporné opatrenia pri neexistencii úplného ovplyvnenia obchodu medzi členskými štátmi neovplyvnili len čiastočne, pričom keby urobila takéto posúdenie v tomto zmysle, mohlo sa odzrkadliť v rozsahu vrátenia pomoci v rámci uplatnenia zásady proporcionality.
- 104 Komisia sa domnieva, že toto tvrdenie predstavuje nový návrh, ktorý mení predmet sporu. Je preto neprípustné podľa ?lánku 21 Štatútu Súdneho dvora a ?lánku 38 rokovacieho poriadku.
- 105 V tejto súvislosti sa musí uviesť, že tieto ustanovenia bránia predloženiu nových návrhov, ktoré neobsahovala žaloba.
- 106 Tvrdenie, ktorého prípustnosť je sporná, sa predložilo na podporu návrhu na zrušenie

napadnutého aktu, ktorý žaloba obsahuje. Nie je spojené ani so zmenou tohto návrhu, ani s jeho doplnením.

107 Nemôže sa preto kvalifikovať ako nový návrh.

108 Toto tvrdenie v skutočnosti predstavuje rozšírenie žalobného dôvodu uvedeného v žalobe tak, že sa nemôže považovať za nový žalobný dôvod podľa článku 42 rokovacieho poriadku (pozri rozsudky Verros/Parlament, už citovaný, bod 9, a Holandsko/Rada, už citovaný, bod 169).

109 Nemožno proti nemu preto uplatniť námietku neprípustnosti.

110 Vo veci samej treba pripomenúť, že článok 87 ods. 1 ES zakazuje pomoc, ktorá ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a narúša alebo hrozí narúšaním hospodárskej súťaže.

111 V rámci svojho posúdenia týchto dvoch podmienok nie je Komisia povinná zistiť skutočný dosah pomoci na obchod medzi členskými štátmi a skutočné skreslenie hospodárskej súťaže, ale len preskúmať, či uvedená pomoc môže tento obchod ovplyvniť a narušiť hospodársku súťaž (rozsudok z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-372/97, Zb. s. I-3679, bod 44).

112 V tomto kontexte vylučuje pojem „ovplyvnenie“ obchodu medzi členskými štátmi, pod ktorým sa musí rozumieť dosah na tento obchod a dokonca aj možnosť takého dosahu, relevantnosť výkladu, podľa ktorého by vrátenie celej pomoci záviselo od kritéria „úplného“ ovplyvnenia obchodu v protiklade s „čiastočným“ ovplyvnením, ktoré by umožnilo vrátenie len časti tejto pomoci pri uplatnení zásady proporcionality.

113 K tomuto poslednému bodu treba napokon uviesť, že zrušenie protiprávnej pomoci prostredníctvom jeho vrátenia je logickým dôsledkom konštatovania jej protiprávnosti a že toto vrátenie na účely navrátenia do pôvodného stavu nemôže byť v zásade považované za neprimerané opatrenie vo vzťahu k cieľom ustanovení Zmluvy v oblasti štátnej pomoci (pozri rozsudok z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, už citovaný, bod 103 a citovanú judikatúru).

114 Nezlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom treba konštatovať s konečnou platnosťou, keď mala alebo môže mať dosah na obchod v Spoločenstve a účinok skreslenia v ňom existujúcej hospodárskej súťaže.

115 Osobitne, ak pomoc, ktorú členský štát poskytne, posilňuje v rámci obchodu v Spoločenstve postavenie jedného podniku voči iným konkurujúcim podnikom, treba na tieto konkurujúce podniky hľadieť ako na ovplyvnené pomocou (pozri najmä rozsudky zo 17. septembra 1980, Philip Morris/Komisia, 730/79, Zb. s. 2671, bod 11; z 22. novembra 2001, Ferring, C-53/00, Zb. s. I-9067, bod 21, a z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, už citovaný, bod 52).

116 V tejto súvislosti môže skutočnosť, že hospodárske odvetvie bolo predmetom liberalizácie na úrovni Spoločenstva, charakterizovať skutočný alebo možný dosah pomoci na hospodársku súťaž, ako aj jej účinok na obchod medzi členskými štátmi (pozri rozsudok z 13. februára 2003, Španielsko/Komisia, C-409/00, Zb. s. I-1487, bod 75).

117 Navyše nie je nevyhnutné, aby sa podnik, príjemca pomoci, sám zúčastnil na obchode v rámci Spoločenstva. Ak totiž členský štát poskytne podniku pomoc, možno činnosť v rámci štátu udržať alebo zvýšiť s takým následkom, že sa šance podnikov so sídlom v iných členských štátoch vstúpiť na trh tohto členského štátu znížia (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok zo 7. marca 2002, Taliansko/Komisia, C-310/99, už citovaný, bod 84). Avšak, posilnením podniku, ktorý sa až do tej doby nezúčastňoval na obchode v rámci Spoločenstva, ho možno uviesť do postavenia, ktoré mu umožní preniknúť na trh iného členského štátu.

118 V tejto veci treba konštatovať, že daňové úpravy stanovené spornými opatreniami pre prípad fúzie, spätného postúpenia určitých majetku a aktív, ako aj prevodu podielu v Banca d'Italia v určitých prípadoch (pozri bod 80 tohto rozsudku) posilňujú postavenie podnikov, príjemcov pomoci, voči iným podnikom činným v obchode v rámci Spoločenstva.

119 Rovnako treba konštatovať, že odvetvie finančných služieb je predmetom významného liberalizačného procesu na úrovni Spoločenstva, ktorý zvýšil hospodársku súťaž, ktorá mohla byť dôsledkom už voľného pohybu kapitálu stanoveného v Zmluve.

120 Zo spisu pritom vyplýva, že v záse ich prijatia boli sporné opatrenia týkajúce sa fúzií a reštrukturalizácií bánk predstavené v dôvodovej správe k návrhu zákona č. 461/98 ako prostriedok zamedzenia toho, aby sa z dôvodu významného zaostania talianskeho bankového systému vo vzťahu k jeho európskym konkurentom nespôsobilosť uskutočnenie menovej únie v skutočnosti drobenie talianskeho systému v prospech najstabilnejších európskych bánk.

121 Konkurenčná výhoda, ktorú zníženie dane poskytlo subjektom so sídlom v Taliansku, môže sťažiť vstup na taliansky trh subjektom z iných členských štátov, a dokonca uľahčí subjektom so sídlom v Taliansku vstup na trh v iných členských štátoch.

122 Skutočnosť, na ktorú sa odvoláva talianska vláda, že schéma štátnej pomoci je v Taliansku rovnako prístupná pobočkám bánk z iných členských štátov, nemôže brániť uvedeným úvahám.

123 Preto treba vyvodiť záver, že predmetná pomoc je spôsobilá ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž.

124 Piata a šiesta časť skúmaného žalobného dôvodu sa teda musia zamietnuť.

125 Z uvedeného vyplýva, že žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 1 ES sa musí zamietnuť v celku.

O žalobných dôvodoch založených na porušení článku 87 ods. 3 písm. b) a c) ES

Argumentácia účastníkov konania

126 Talianska republika tvrdí, pokiaľ ide o dva žalobné dôvody založené na článku 87 ods. 3 ES, že neoznámenie schémy pomoci vopred neopravňuje Komisiu dospieť k záveru, že túto schému nemožno podľa tohto ustanovenia Zmluvy vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom.

127 Žalobca v prvom rade usudzuje, že Komisia porušila článok 87 ods. 3 písm. b) ES tým, že odmietla vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom ako „pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu“ v zmysle tohto ustanovenia. Účelom zákona č. 461/98 a dekrétu č. 153/99 bolo dokončiť privatizáciu talianskych bankových inštitúcií, pričom sa v talianskych bankových inštitúciách podporovalo zrušenie alebo oslabenie verejného kapitálu alebo kapitálu, ktorý nepatrí súkromným investorom. Táto akcia nemala za cieľ narušiť hospodársku súťaž, ale naopak znížiť nerovnováhu existujúcu pred zavedením predmetnej

schémy medzi skutočne súkromnými bankami a bankami, ktoré boli súkromné len formálne a nie z hľadiska kontroly kapitálu.

128 Talianska republika tvrdí, že úplná a konečná privatizácia talianskych bankových inštitúcií môže predstavovať „projekt spoločného európskeho záujmu“, ktorý spadá pod projekt Spoločenstva o uskutočnení eurozóny a spoločného trhu. Na základe článku 295 ES môžu projekt privatizácie uskutočniť len členské štáty. Privatizácia posilňuje hospodársku súťaž na dôležitom finančnom trhu, ako je taliansky trh, z čoho má prospech celé Spoločenstvo.

129 Talianska republika sa po druhé domnieva, že Komisia porušila článok 87 ods. 3 písm. c) ES tým, že sporné opatrenia nevyhlásila za zlučiteľné so spoločným trhom ako „pomoci na rozvoj určitých hospodárskych činností“, v tomto prípade bankovej činnosti.

130 Vytýka Komisii, že preskúmala otázku uplatnenia článku 87 ods. 3 písm. c) ES len vo vzťahu k svojmu oznámeniu 1999/C 288/02 týkajúceho sa Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach, ako aj svojho oznámenia 96/C 213/04 týkajúceho sa rámca Spoločenstva o štátnej pomoci pre malé a stredné podniky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 213, 1996, s. 4), ktoré je implicitne uvedené v napadnutom rozhodnutí. Uvádza, že nikdy netvrdila, že schému pomoci možno považovať za takú, že obsahuje pomoci v ťažkostiach alebo pomoc pre malé a stredné podniky. Podľa žalobkyne sa posúdenie zlučiteľnosti malo uskutočniť priamo na základe článku 87 ods. 3 písm. c) ES, keďže skúmaná schéma nespadá pod žiadnu z hypotéz „kodifikovaných“ prostredníctvom dvoch oznámení Komisie.

131 Talianska republika vytýka Komisii, že sa veľmi jasne odchyľuje od stanoviska, ktoré prijala vo svojich rozhodnutiach 1999/288/ES z 29. júla 1998 o podmienkach schválení pomoci poskytnutej Talianskom v prospech Banco di Napoli [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 116, 1999, s. 36) a 2000/600/ES z 10. novembra 1999 o podmienkach schválení pomoci poskytnutej Talianskom sicílskym verejnoprávnym bankám Banco di Sicilia a Sicilcassa [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 256, 2000, s. 21).

132 Tieto rozhodnutia sa týkali pomoci, ktoré sa v mnohom podobali na pomoc sporných opatrení, najmä z dôvodu, že sa čiastočne zakladali na zákone č. 218/90. Tieto pomoci neboli nikdy oznámené. Komisia ich nakoniec za určitých podmienok vyhlásila za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES.

133 Zníženie sadzby dane z príjmov stanovené v článkoch 22 a 23 dekrétu č. 153/99 ide tým istým smerom ako porovnateľné a dokonca zvýhodňujúcejšie daňové opatrenie stanovené v článku 7 ods. 3 zákona č. 218/90. Toto ustanovenie priznalo úverovým inštitúciám a inštitútom, ktoré vzišli z fúzie, ako aj úverovým inštitúciám, v prospech ktorých sa uskutočnili postúpenia, ak to viedlo ku koncentrácii, možnosť odpísať počas piatich rokov sumy uložené do osobitnej rezervy v rámci určitého maximálneho limitu. Komisia však neprijala rovnaké stanovisko vo vzťahu k tomuto skoršiemu opatreniu.

134 Komisia tvrdí, že oba žalobné dôvody nie sú dôvodné.

Posúdenie Súdnym dvorom

135 Na úvod je vhodné pripomenúť, že Komisia pri uplatnení článku 87 ods. 3 ES disponuje širokou mierou voľnej úvahy, ktorej výkon zahŕňa hodnotenie hospodárskeho a sociálneho usporiadania, ktoré sa musí uskutočniť v kontexte Spoločenstva. Súdny dvor nemôže pri kontrole zákonnosti výkonu tejto slobody nahradiť posúdenie príslušného orgánu svojím posúdením v dotknutej oblasti, ale sa musí obmedziť na skúmanie toho, či posúdenie príslušného orgánu nie je

postihnuté zjavnou chybou alebo zneužitím právomoci (pozri rozsudok z 12. decembra 2002, Francúzsko/Komisia, C-456/00, Zb. s. I-11949, bod 41 a citovanú judikatúru).

136 Okrem toho treba skonštatovať, že na rozdiel od tvrdenia žalobkyne Komisia v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyvodila z neoznámenia schémy pomoci vopred, že túto schému nemožno v zmysle článku 87 ods. 3 ES vyhlásiť za zlužiteľnú so spoločným trhom.

– O pojme „pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu“

137 Článok 87 ods. 3 písm. b) ES umožňuje Komisii vyhlásiť pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu za zlužiteľnú so spoločným trhom.

138 V odôvodnení č. 45 napadnutého rozhodnutia Komisia podotýka, že predmetné opatrenia smerujú k posilneniu talianskeho bankového systému, zvýhodňujú hlavne hospodárske subjekty jedného členského štátu a nie celého Spoločenstva.

139 Z tohto hľadiska postačí konštatovať, že z preskúmania žalobného dôvodu založeného na článku 87 ods. 1 ES a osobitne z dôvodovej správy návrhu zákona č. 461/98 okrem iného vyplýva, že účelom sporných opatrení je najmä zlepšiť konkurencieschopnosť subjektov so sídlom v Taliansku tak, že sa posilní len ich konkurenčné postavenie na vnútornom trhu.

140 Komisia sa preto tým, že vylúčila kvalifikovanie „projektu spoločného európskeho záujmu“, nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia.

141 Talianska republika nemôže úspešne tvrdiť, že sporné opatrenia spadajú do rámca dokončenia privatizačného procesu, ktorý by mohol byť projektom spoločného európskeho záujmu.

142 Na jednej strane totiž niektoré daňové úpravy nemajú nevyhnutnú súvislosť s privatizačným procesom. Na druhej strane privatizačný proces zaatý členským štátom nemožno sám osebe považovať za projekt spoločného európskeho záujmu.

143 Preto sa musí žalobný dôvod založený na článku 87 ods. 3 písm. b) ES zamietnuť.

– O pojme „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností“

144 Článok 87 ods. 3 písm. c) ES umožňuje Komisii vyhlásiť pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností za zlužiteľnú so spoločným trhom.

145 Na rozdiel od tvrdenia žalobkyne Komisia nepreskúmala otázku uplatnenia tohto ustanovenia len vo vzťahu k svojim oznámeniam 1999/C 288/02 a 96/C 213/04.

146 V odôvodnení č. 47 napadnutého rozhodnutia uvádza po tom, ako skutočne zanalyzovala sporné opatrenia podľa kritérií týchto dvoch oznámení, že žiadna z charakteristík skúmanej schémy pomoci ich podľa článku 87 ods. 3 písm. c) ES neumožňuje považovať za zlužiteľné z iných dôvodov.

147 Okrem toho zdôrazňuje, že podľa nej nie je splnené kritérium zavedené týmto ustanovením, podľa ktorého predmetná pomoc nesmie nepriaznivo ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

148 K tomuto poslednému bodu podotýkajúc, že sporné opatrenia majú v podstate za cieľ najmä zlepšiť konkurencieschopnosť príjemcov pomoci v odvetví, pre ktoré je charakteristická silná

medzinárodná konkurencia, a znovu zdôrazňujúc, že majú posilniť postavenie príjemcov pomoci voči konkurentom, ktorí z neho výhody nemajú, Komisia implicitne vylučuje, že by skúmaná schéma pomoci viedla k „rozvoju“ bankovej činnosti vo všeobecnosti.

149 Vzhľadom na dôvody uvedené pri skúmaní predchádzajúcich žalobných dôvodov, pokiaľ ide o charakteristiky sporných opatrení, musí sa skonštatovať, že táto analýza Komisie nespôčíva na zjavne nesprávnom posúdení.

150 Talianska republika nemôže úspešne tvrdiť, že Komisia sa odchyľila od stanoviska prijatého vo vzťahu k opatreniam obsiahnutým v zákone č. 218/90 a osobitne od stanoviska prijatého vo svojich rozhodnutiach 1999/288 a 2000/600.

151 Je totiž zrejmé, že opatrenia obsiahnuté v zákone č. 218/90 neboli nikdy Komisii oznámené. Preto, pokiaľ ide o tvrdenie Talianskej republiky, že opatrenie obsiahnuté v článku 7 ods. 3 zákona č. 218/90 malo veľmi úzku súvislosť so znížením sadzby dane z príjmov stanovené v článkoch 22 a 23 dekrétu č. 153/99, postačí konštatovať, že dovolávané opatrenie Komisia nepreskúmala. Okrem toho, aj keby sa obe po sebe nasledujúce opatrenie pokladali za predženie jedného opatrenia druhým, okolnosť, že Komisia nezasiahla pri prvom opatrení, je irelevantná, pretože predmetný režim v tejto veci, skúmaný nezávisle od starého, určité podniky zvýhodňuje (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 1988, Grécko/Komisia, 57/86, Zb. s. 2855, bod 10).

152 Pokiaľ ide o rozhodnutia 1999/288 a 2000/600, treba poznamenať, že sa týkajú pomoci poskytnutých identifikovaným zvýhodneným bankám a vzťahujú sa na iné opatrenia ako tie, o aké ide v tejto veci, t. j. navýšenie kapitálu, pôžičky, ktoré poskytla Banca d'Italia, vklad podielu štátnej pokladnice do banky, ako aj daňové úľavy na úkony týkajúce sa najmä operácií postúpenia podniku, pobočky podniku a majetku.

153 Žalobný dôvod založený na porušení článku 87 ods. 3 písm. c) ES sa preto musí zamietnuť.

154 Tým nie je žiadny žalobný dôvod Talianskej republiky dôvodný.

155 Žaloba sa preto musí zamietnuť.

O trovách

156 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Talianska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamietla.**
- 2. Talianska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy

* Jazyk konania: taliančina.